

Βρυξέλλες, 17 Μαΐου 2024
(OR. en)

9775/24

LIMITE

ENER 222
ENV 504
CLIMA 198

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία - Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντική πορεία = Ανταλλαγή απόψεων

Ενόψει του Συμβουλίου Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας στις 30 Μαΐου 2024, επισυνάπτεται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες το έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση και τη μελλοντική πορεία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

**Έγγραφο προβληματισμού της Προεδρίας
Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία**

Πρόοδος των εργασιών και επόμενες ενέργειες

Από τη δρομολόγηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας πριν από λιγότερο από πέντε χρόνια, η Επιτροπή και οι συννομοθέτες της ΕΕ υλοποίησαν το ευνοϊκό πολιτικό και κανονιστικό πλαίσιο για να επιτευχθούν οι κλιματικοί και ενεργειακοί στόχοι για το 2030 και για να διατηρηθεί η Ευρώπη σε τροχιά κλιματικής ουδετερότητας και βιώσιμης οικονομίας έως το 2050. Λίγο μετά την ανάληψη των καθηκόντων της, η πρόεδρος κ. von der Leyen ανακοίνωσε την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹ ως μια γενική αναπτυξιακή στρατηγική με στόχο τη μετατροπή της ΕΕ σε μια δίκαιη και ευημερούσα κοινωνία, με μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και ανταγωνιστική οικονομία. Στο πλαίσιο αυτής της στρατηγικής, η Επιτροπή δεσμεύτηκε υπέρ της αντιμετώπισης των ενεργειακών, κλιματικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων και υπέρ της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού.

Στο πλαίσιο αυτό, οι συννομοθέτες συμφώνησαν έως το 2024 σε έναν μεγάλο αριθμό νομοθετικών πρωτοβουλιών που σχετίζονται με την ενέργεια —οι περισσότερες από τις οποίες έχουν πλέον τεθεί σε ισχύ— που πρόκειται να μετασχηματίσουν το ενεργειακό τοπίο στην Ευρώπη για τα επόμενα χρόνια. Επιπλέον, τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) των κρατών μελών διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διασφάλιση της επίτευξης των συμφωνημένων σε επίπεδο ΕΕ ποσοτικών στόχων και των σκοπών της Πράσινης Συμφωνίας. Θεσπίζοντας για πρώτη φορά ένα πανευρωπαϊκό μακρόπνοο στρατηγικό πλαίσιο σχεδιασμού, τα ΕΣΕΚ συμβάλλουν στη σταθερότητα και την προβλεψιμότητα των πολιτικών, παρέχοντας την αναγκαία επενδυτική ασφάλεια για την προώθηση επενδύσεων στη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας.

¹ COM(2019) 640 final.

Καθώς η καθαρή μετάβαση εισέρχεται στο στάδιο της υλοποίησής της, πρέπει τώρα να δοθεί έμφαση στην ταχεία και ομοιόμορφη επίτευξη αποτελεσμάτων με βάση το συμφωνημένο πλαίσιο σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Παρά τη σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε κατά τα πρώτα πέντε έτη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, θα χρειαστούν πρόσθετες προσπάθειες για να διατηρηθεί η καλή πορεία προς τους αυξημένους στόχους της ΕΕ όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για το 2030, συμπεριλαμβανομένης της ταχείας και πλήρους εφαρμογής του επικαιροποιημένου νομοθετικού πλαισίου στα κράτη μέλη, της οριστικοποίησης ΕΣΕΚ που θα είναι ανάλογα με το συμφωνηθέν επίπεδο φιλοδοξίας και της δημιουργίας ενός πλαισίου διευκόλυνσης που θα εξυπηρετεί και θα καθιστά δυνατή την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης υποδομών δικτύου.

Παράλληλα, υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω ενίσχυσης του ισχύοντος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας με στόχο την καλύτερη στήριξη της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, στις 17 και 18 Απριλίου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανακοίνωσε μια νέα ευρωπαϊκή συμφωνία για την ανταγωνιστικότητα προκειμένου να οικοδομηθεί μιας στιβαρή, καινοτόμος και ανθεκτική οικονομία και να τονωθεί η ανταγωνιστική μετάβαση της Ένωσης προς την κλιματική ουδετερότητα. Ταυτόχρονα, οι ηγέτες της ΕΕ ζήτησαν την επίτευξη μιας γνήσιας ενεργειακής ένωσης που θα εξασφαλίζει τον εφοδιασμό με άφθονη, οικονομικά προσιτή και καθαρή ενέργεια, η οποία θα εξυπηρετεί τον διττό στόχο να επιδιωχθεί ευρωπαϊκή ενεργειακή κυριαρχία και κλιματική ουδετερότητα.

Απαιτείται επέκταση της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας για να μπορέσουν όλοι οι τομείς να επιτύχουν τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας, να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα και να διασφαλιστεί μια δίκαιη μετάβαση για όλους. Ως εκ τούτου, η ανάπτυξη δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και η εύρυθμη λειτουργία της πραγματικής Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Ένωσης θα εξακολουθήσουν να είναι θεμελιώδους σημασίας. Όσον αφορά τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην πρόσφατη αναθεώρηση του πλαισίου της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, η μετάβαση σε ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας πλήρως απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές θα επιφέρει περαιτέρω προκλήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, και υπό το πρίσμα της ουσιαστικής προόδου που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο της στρατηγικής για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η βελγική Προεδρία θα ήθελε να ζητήσει τις απόψεις των αντιπροσωπιών σχετικά με τις ακόλουθες δύο πτυχές:

1. Πώς μπορούμε να επιταχύνουμε την υλοποίηση των στόχων για την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για το 2030; Θεωρείτε ότι υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω πολιτικές, κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις ή ειδικούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της ΕΕ προκειμένου να στηριχτείτε στην επίτευξη αυτών των στόχων;
2. Σε συνέχεια των συζητήσεών μας σχετικά με τις υποδομές του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, ποια πρόσθετα μέτρα (νομοθετικά και/ή επιχειρησιακά) απαιτούνται για την επίτευξη μιας πραγματικής Ενεργειακής Ένωσης;